

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
S A V J E T M L A D I H

Na temelju članka 16. Zakona o savjetima mladih („Narodne novine“, broj 41/14) i članka 8. Odluke o osnivanju Savjeta mladih Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 09/14), Savjet mladih Splitsko-dalmatinske županije na sjednici održanoj 23. studenoga 2017. godine donio je:

PROGRAM RADA I FINANCIJSKI PLAN SAVJETA MLADIH SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE ZA 2018. GODINU

Uvod

Savjet mladih Splitsko-dalmatinske županije (u daljnjem tekstu: Savjet mladih) je savjetodavno tijelo skupštine Splitsko-dalmatinske županije (u daljnjem tekstu: Skupština). U okviru svoga djelokruga Savjet mladih raspravlja o pitanjima značajnim za rad Savjeta mladih i o pitanjima iz djelokruga rada predstavničkog tijela Splitsko-dalmatinske županije koji su od interesa za mlade. Savjet mladih također, u sklopu svoga djelovanja, daje mišljenje i predlaže predstavničkom tijelu Splitsko – dalmatinske županije raspravu i donošenje odgovarajućih akata od značenja za unapređivanje položaja mladih na području Splitsko-dalmatinske županije. Savjet mladih aktivno sudjeluje u iniciranju, izradi i praćenju provedbe Županijskog programa djelovanja za mlade, te skrbi o informiranosti mladih o svim pitanjima bitnim za unapređenje položaja mladih. Kao jednu od najvažnijih djelatnosti, Savjet mladih potiče međusobnu suradnju i razmjenu iskustava savjeta mladih općina i gradova Splitsko-dalmatinske županije, županijskih savjeta mladih u Republici Hrvatskoj i odgovarajućih tijela drugih zemalja te vrši konzultacije s organizacijama mladih i za mlade o temama bitnim za mlade.

Programom rada Savjeta mladih propisuju se i određuju temeljna načela djelovanja i temeljne smjernice budućeg rada te se utvrđuju programske i druge aktivnosti potrebne za njihovo ostvarenje. Rad i djelovanje Savjeta mladih usmjeren je na ostvarenje ciljeva propisanih ovim Programom rada i mora biti u suglasju s njegovim sadržajem.

1. **Obrazovanje, profesionalno osposobljavanje i usavršavanje u kontekstu cjeloživotnog učenja**

U cilju ekonomskog napretka, Savjet mladih prepoznaje obrazovanje kao osnovu dugoročne društvene stabilnosti, koje se temelji na modelu cjeloživotnog učenja koje omogućuje svakoj mladoj osobi stalan pristup obrazovanju. Savjet mladih će nastojati svojim prijedlozima i savjetima, kao i u okviru vlastitog djelokruga rada, ulaganje u obrazovanje i profesionalno usavršavanje podići na višu razinu, na način da će i dalje ustrajati na nagrađivanju darovitih srednjoškolaca i studenata, kao i onih koji se obrazuju za deficitarna zanimanja kroz povećanje broja stipendija. Potrebno je poticati mlade na nastavak obrazovanja razvijanjem sustava pravodobnog informiranja tj. određivanjem obveze održavanja prezentacijsko - obrazovnog programa za učenike trećeg i četvrtog razreda srednjih škola uz poticanje učenika za posjećivanje otvorenih dana sveučilišta i potpore zainteresiranima za nastavak školovanja u obliku pojačanog stipendiranja iz Županijskog proračuna za sve vidove visokog obrazovanja. Kreditiranje onih koji nemaju dovoljno financijskih sredstava za ulaganje u svoj razvoj, bilo za stjecanje visokog obrazovanja, znanstvenih titula, neformalnog obrazovanja, prekvalifikacije, još je jedan vid pomoći mladim ljudima, budućim nositeljima razvoja Hrvatske. Savjet mladih zalagati će se za dostupnost školskih i prostora visokih učilišta onim udrugama koje učenicima i studentima nude neprofitne obrazovne, športske, izviđačke, kulturne, duhovne, informatičke programe, programe razvoja demokracije, civilnog društva, tolerancije, nenasilja i sl. Potrebno je omogućiti pristup besplatnom i brzom internetu mladima u svim odgojno-obrazovnim ustanovama i visokim učilištima te širiti informaciju o istom. Suradnja Savjeta mladih sa Sveučilištem u Splitu i Studentskim zborom Sveučilišta u Splitu povodom pitanja obrazovanja i razvoja Republike Hrvatske je neophodna i podrazumijeva se.

-Podupirati cjeloživotno učenje mladih, te osobito promovirati obrazovanje mladih koji su napustili srednju školu, te podupirati njihov povratak u sustav formalnog obrazovanja.

-Podupirati izradu kataloga formalnih i neformalnih obrazovnih programa koje nude institucije, udruge i gospodarski subjekti na razini Splitsko-dalmatinske županije.

-Podupirati razvojni potencijal darovitih mladih. Podupirati organizaciju kampanja i manifestacija odgoja i obrazovanja i športa na svim područjima znanosti, obrazovanja i športa.

-Stipendirati učenike i studente prema sljedećim kriterijima:

izvrsnost, deficitarna zanimanja, imovinski status i sportski uspjesi.

-Poticati i podržavati partnerstvo gospodarskih subjekata, sveučilišta i županije

- Podupirati stalno informatičko obrazovanje mladih i stručnog osoblja.

-Podupirati cjelovitu prilagodbu prostora obrazovnih ustanova kako bi bili dostupni svim osobama s invaliditetom.

-Podupirati odgovarajuće obrazovanje svim osobama s invaliditetom u skladu s njihovim potrebama, sposobnostima i željama i to u običnom okruženju zajedno s vršnjačkim skupinama, gdje god i kad god je to moguće

-U skladu sa proračunskim mogućnostima subvencionirati cijenu mjesečne pokazne karte studenata i učenika s prebivalištem ili boravištem u Splitsko-dalmatinskoj županiji

-Poticati obnavljanje i izgradnju školske i obrazovne infrastrukture

- Županija treba kroz srednje škole osigurati besplatne napredne informatičke tečajeve za mlade i nastavno osoblje u smislu podizanja razine kvalitete informatičke pismenosti.
- Omogućiti, u suradnji s gradovima i općinama, besplatan i brzi internet pristup svim mladima u svim odgojno – obrazovnim ustanovama.
- Nadzirati kvalitetu nastavnog procesa
- Zajedno raditi na poboljšanju studentskog standarda te standarda mladih
- Zajedno raditi na promociji i edukaciji o Europskoj uniji i položaju te svim mogućnostima mladih u EU
- Informirati mlade o svim pitanjima značajnim za unapređivanje položaja mladih
- Zalagati se za osposobljavanjem studenata kroz stručnu praksu
- Poticati međusobnu suradnju između studentskih i građanskih udruga i organizacija
- Zalagati se za osiguranje većeg broja popusta i besplatnih sadržaja na sve kulturne i sportske događaje i aktivnosti u našoj Županiji
- Zalagati se za razvoj i uključenje većeg broja mladih u sveučilišni i rekreativni sport te promociju zdravog i aktivnog života mladih
- Poticati poduzetništvo i samozapošljavanje mladih nakon završetka obrazovanja u našoj Županiji
- Zalagati se za osnivanje Ureda za mlade u koordinaciji Sveučilišta, Županije i Grada
- Poticati razvitak većeg broja potpora za socijalno ugrožene učenike i student na području naše Županije
- Zalagati se za olakšanje uvjeta života i studiranja svim mladima s invaliditetom
- Razvijati program stambenog zbrinjavanja mladih kroz poticajnu stanogradnju te pogodniji i subvencionirani najam za mlade (studente)
- Poticati volonterstvo među mladima i studentima našeg Sveučilišta i Županije.

2. Zapošljavanje i poduzetništvo mladih

Savjet mladih će svojim idejama i potporom idejama drugih organizacija, vladinih i nevladinih, nastojati pomoći mladom poduzetniku, inovatoru i drugim mladim osobama. Za sve, a posebice za mlade poduzetnike, najteži je početak te će se Savjet mladih stoga zalagati za pokretanje adekvatnih "start up" projekata kojima bi se osigurala potrebna infrastruktura, materijalna potpora i tijela koja će svojim stručnim savjetima pomoći mladim poduzetnicima početnicima (npr. poduzetnički inkubatori, subvencija pokretanja novih obrta/poduzeća kroz uspostavu jamstvenog fonda za mlade koji bi putem kreditiranja, subvencija i nepovratnih sredstava sufinancirao projekte mladih poduzetnika do 29 godina). Suradnja i sudjelovanje na projektima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje po pitanjima dodatnog usavršavanja, mogućnosti prekvalifikacije, profesionalnog usmjeravanja, informiranja i savjetovanja mladih, promicanja dostupnih subvencija i olakšica poslodavcima još je jedan vid djelovanja Savjeta mladih. Savjet mladih zalagati će se za primanje vježbenika, volontera i obavljanje stručne prakse u gospodarstvu te u svim državnim institucijama, jedinicama lokalne i regionalne samouprave i poduzećima kojima su one osnivač, a sve kako bi mladi stekli prijeko potrebno radno iskustvo i time postali konkurentni na tržištu rada. Savjetu mladih Splitsko-dalmatinske županije svojim idejama i potporom cilj je poboljšati suradnju sustava obrazovanja i zapošljavanja, unaprijediti sustav informiranja o mogućnostima na tržištu rada, poticati samozapošljavanje mladih, poticati partnerstva između sudionika u procesu zapošljavanja te razvoju poduzetništva, osnažiti poduzetničku klimu mladih.

Kao jedno od rješenja vidimo primjenu mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Cilj mjere je nezaposlenim osobama bez radnog iskustva i staža osigurati ulazak na tržište rada kroz stručno osposobljavanje za rad, neovisno o tome je li stručni ispit ili radno iskustvo zakonom ili drugim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja.

Splitsko-dalmatinsku županiju, ustanove, agencije i ostale institucije koje su osnovane od strane iste ovim putem pozivati ćemo da se uključe u razvoj i osposobljavanje mladih ljudi kroz ovu mjeru. Također ćemo pozvati i privatne tvrtke na području naše županije da iskoriste mogućnosti ove mjere, koja donosi poslodavcu zaposlenika na godinu dana kojega plaća Zavod za zapošljavanje, a mladim ljudima potrebno iskustvo u struci, radni staž te moguće zaposlenje i ostanak u istoj.

Savjet mladih raditi će na suradnji i sudjelovanju na projektima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje po pitanjima dodatnog usavršavanja, mogućnosti prekvalifikacije, profesionalnog usmjerenja, informiranja i savjetovanja mladih, promicanja dostupnih subvencija i olakšica poslodavcima.

3. Prevencija zdravlja i socijalna politika mladih

Mladima kao karakterističnoj skupina društva koja je u fazi oblikovanja zdravstvenih navika potrebna je intenzivnija zdravstvena prevencija, edukacija i savjetovanje. Usvajanje zdravih navika i aktivnog načina života kod mladih osigurava kvalitetniji životni standard, prevenciju ovisnosti te općenito odgovornije ponašanje. Savjet mladih inicirati će pokretanje kontinuiranih edukacijskih programa i kampanja u javnim medijima, radi promicanja i unapređivanja zdravlja i zdravih stilova života mladih (npr. kontakt emisije i parlaonice). Također će se zalagati za osiguranje infrastrukturnih i materijalnih uvjeta za razvijanje zdravlja i zdravih stilova života mladih (npr. amaterski sport), a posebna pažnja biti će posvećena klubovima i sportovima koji nemaju preveliku financijsku potporu od strane nadležnih lokalnih i državnih tijela.

Kao socijalna kategorija mladi su izrazito ovisan (uzdržavan) dio populacije koji vlastitim resursima ne može osigurati minimalni životni standard. Socijalna politika prema mladima podrazumijeva društvene intervencije kojima bi se ublažile nejednakosti, životni izgledi (uvjeti života, prilike pri prvom zaposlenju, stambeno pitanje). Mladi koji su socijalno isključeni nemaju odgovarajući pristup obrazovanju, a zbog toga im je još nesigurnije zapošljavanje, što često vodi do životne ovisnosti, siromaštva i daljnjeg isključivanja.

U Splitsko-dalmatinskoj županiji nailazimo na ove probleme posebice kod mladih koji žive u manjim sredinama kao što su dalmatinski otoci i zaleđe, odnosno u mjestima koja su udaljena od većih centara, gdje su vrlo male mogućnosti izbora obrazovanja i zapošljavanja te dostupnost informacija, organiziranih sadržaja i službi prilagođenih potrebama mladih. Važno je staviti poseban naglasak na mlade s invaliditetom ili nekim drugim oblikom posebnih potreba tako i na one zajednice mladih koje predstavljanju u bilo kojem obliku manjinu u društvu.

Savjet mladih će se u suradnji sa Splitsko-dalmatinskom županijom:

- Zalagati za potpore mladima s posebnim potrebama kako bi se što bolje uključili u proces obrazovanja (asistenti u nastavi)

- Analizirati uzroke problema porasta broja mladih u tijeku školovanja koji koriste usluge privatnih poduka te omogućavanje dopunske nastave za potrebne učenike
- Informirati mlade o važnosti zdrave i raznolike prehrane
- Analizirati postojeće stanje kroz sastanke s udrugama i ustanovama koje promiču zdravi način života
- Poticati rad udruga koje promiču zdravi način života i tjelesnu aktivnost
- Promovirati zdravi način života i tjelesne aktivnosti putem javnozdravstvenih manifestacija, predavanja, tribina uključivanjem društveno poznatih osoba
- Poticati uvođenje bio proizvoda u školske i studentske menze
- Obilježavati dana borbe protiv dijabetesa, prekomjerne tjelesne težine te poremećaja prehrane
- Ukazivati na problem o štetnim posljedicama kockanja na mlade i njihove obitelji
- Poticati predavanja udruga liječenih ovisnika o kockanju, alkoholu i drogama za učenike, studente i roditelje
- Poticanje i iniciranje potpora lokalnih i gradskih zajednica mladim parovima s djecom
- Poticanje programa i projekata udruga civilnog društva koje provode programe vršnjačkog educiranja i prevencije rizičnog ponašanja mladih, spolnog obrazovanja
- Inicirati kampanje u javnim medijima s ciljem promocije kontinuiranih edukacijskih programa i unapređenja spolnog zdravlja
- Podupirati rad Savjetovališta za reproduktivno zdravlje pri Zavodima za javno zdravlje i Domovima Zdravlja
- Poticanje i pomoć pri otvaranju psiholoških savjetovališta u osnovnim školama i na Sveučilištu za učenike i studente
- Iniciranje i poticanje predavanja o psihičkim poremećajima i potrebama mladih tijekom školovanja
- Medijski ukazivati na probleme zlostavljanja u društvu prema mladima
- Zalagati se da se mladima s invaliditetom (mentalna retardacija i sl.) osigura besplatan prijevoz i popust u sportskim i drugim ustanovama
- Podupirati povećanje broja stambenih jedinica za djecu iz domova.

4. Mobilnost i informiranje mladih

Mladi čine najmobilniji dio stanovništva. Pod pojmom mobilnosti mladih podrazumijevamo obrazovnu, kulturnu i turističku pokretljivost mladih te njihovo uključivanje u međunarodnu suradnju i razmjenu. Mobilnost omogućuje razmjenu ideja i obogaćivanje iskustava, a osiguravajući otvorenost u komunikaciji s drugim društvima i kulturama, razvija kod mladih osjećaj razumijevanja i poštovanja međusobnih različitosti. U današnjem suvremenom svijetu sva tri osnovna područje mobilnosti mladih, dakle turistička, obrazovna i kulturna mobilnost, izuzetno se brzo razvijaju kontinuirano proširujući specijalizirane programe kojima se mladima omogućuje kvalitetno učenje o svijetu, ali i o njima samima.

Pored niske stope mladih u Hrvatskoj koji putuju i sudjeluju u različitim obrazovnim aktivnostima izvan svog prebivališta ili u inozemstvu (work & travel programi, tečajevi stranih jezika u inozemstvu, međunarodni seminari, treninzi, konferencije i sl.) slaba razina informiranosti mladih o popusnoj mreži za mlade u Hrvatskoj i Europi također predstavlja jedan od važnijih razloga vrlo malog broja mladih u Hrvatskoj koji posjeduju međunarodno valjanu putnu i popusnu iskaznicu poput Europske iskaznice za mlade. Mladima je nužna primjerena razina informiranosti o njihovim pravima i

mogućnostima, te o programima i uslugama koje im se nude. Tu je prije svega riječ o školskim i izvanškolskim aktivnostima, posebnim i dopunskim oblicima obrazovanja, neformalnom obrazovanju, angažiranju na pojedinim projektima, stipendiranju, zapošljavanju i razvoju karijere, socijalnom, zdravstvenom i dopunskom osiguranju, pravnoj zaštiti, financiranju stanovanju, dobrovoljnom radu, športskim i kulturnim aktivnostima, duhovnosti, pomoći u kriznim stanjima, mobilnosti, omladinskom turizmu i drugom. Mladi su razmjerno slabo informirani o institucijama i dokumentima politike prema mladima (npr. Nacionalni program djelovanje za mlade), iz čega proizlazi potreba promicanja institucija i dokumenata politike prema mladima među populacijom na koju se ta politika odnosi.

Savjet mladih u suradnji sa Splitsko-dalmatinskom županijom:

- Informirati studente o postojanju udruga za razmjenu studenata kao što je ERASMUS projekt pri Sveučilištu u Splitu
- Informirati mlade o institucijama i dokumentima politike prema mladima (Nacionalni program djelovanje za mlade i sl.), iz čega proizlazi potreba promicanja institucija i dokumenata politike prema mladima među populacijom na koju se ta politika odnosi.
- Povećati nazočnost mladih u medijima i ojačati medije mladih podupiranjem osnivanja i praćenjem rada glasila mladih i za mlade
- U okviru svojih mogućnosti Županija mora podupirati udruge za međunarodnu suradnju mladih
- Potrebno je da se u okviru djelovanja županije osiguraju sredstva za pravodobno informiranje mladih o svim projektima i događanjima koja su važna za njihovo obrazovanje i rad.

5. Kultura mladih, slobodno vrijeme i aktivno sudjelovanje mladih u društvu

Sloboda izražavanja, kreativnost i originalnost odrednice su života mladih. U tom smislu djelovanje u kulturi jedan je od elemenata određivanja osobnog identiteta mladih. Upravo sloboda izražaja predstavlja važnu odrednicu afirmacije mladih, komunikaciju i stil života. Nužno je ostvariti uvjete u kojima se mladima omogućava izražavanje kako tradicionalne tako i suvremene, nekonvencionalne ili alternativne kulture, a sve u cilju ostvarivanja osobnosti, kritičkog odnosa prema okolini.

Kultura mladih najčešće znači izvan institucionalno kulturno stvaralaštvo, što zbog veće slobode u formi, a drugim dijelom zbog nedostatka resursa. Savjet mladih u tom smislu nastojat će potaknuti integraciju, podržavanje i priznavanje kulture mladih, kako i veću zastupljenost istog prilikom dodjeljivanja pomoći programima u kulturi.

Tradicionalna zastupljenost sporta u slobodnim aktivnostima i životu mladih zahtjeva posvećivanje posebne pažnje Savjeta mladih aktualnom stanju, problematici i mogućnostima s kojima se mladi ove Županije susreću u sportskim aktivnostima. Sa Sportskim klubovima na području Županije organizirati će se sportske aktivnosti te će se mladi potaknuti na zdrav život. Mladi su se kroz godine zatvorili u svoje domove i prva aktivnost su im društvene mreže. Savjet mladih želi potaknuti mlade osobe na zdrav i aktivan život izvan domova te ih kroz sportske aktivnosti uključiti u zajednicu. Postizanje bolje participacije mladih od iznimne je važnosti pri poticanju kulture odgovornog, proaktivnog i demokratskog građanstva. Ipak, mladi kao dionici aktivnog političkog i društvenog života, unatoč angažiranosti i ambiciji nerijetko ostaju u drugim redovima. Mladi moraju biti osnaženi u ulozi odgovornih i ravnopravnih

dionika društvenog života. Unatoč aktivnom zalaganju, izradi projekata i programa, mladi često nemaju priliku utjecati na društvena zbivanja i odluke.

Marginaliziranost prilikom donošenja političkih odluka uvjetovala je averziju prema politici i nepovjerenje prema političkim institucijama, a s druge strane potaknula aktivniji angažman i rad u organizacijama civilnog društva i neformalnim organizacijama. U tom smjeru Savjet mladih će inicirati raspravu o informiranosti mladih o građanskom društvu, demokraciji, načinu civilnog djelovanja, procesu političkog odlučivanja i načinu političkog djelovanja. Kroz organizaciju okruglih stolova i predavanja, Savjet mladih pozvat će goste predavače iz raznih područja djelovanja kako bi mladima mogli održati kvalitetan govor i prezentacije iz navedenog područja.

6. Volonterske i ostale aktivnosti za mlade i rad s mladima

Obzirom da mladi ljudi predstavljaju važan potencijal za razvoj i napredak iznimno je važno podržati sve oblike njihovog aktivnog sudjelovanja, pa tako i volontiranje. Volontiranje utječe na osnaživanje mladih u njihovoj aktivnoj ulozi u razvoju demokratskog i socijalnog društva te predstavlja jedan od načina slobodnog izražavanja mišljenja pojedinaca.

Savjet mladih prepoznaje važnost volontiranja u smislu integracije volontiranja u okvire visokog obrazovanja, na način da studenti koji volontiraju stječu potrebna stručna znanja i vještine, koje ih čine sposobnim za aktivno sudjelovanje u društvenim procesima. Posebno se Savjet mladih zalaže i za priznavanje i vrednovanje volontiranja, osobito kad se radi o mladim osobama. Obzirom da je Ministarstvo socijalne politike i mladih izradilo Potvrdu o kompetencijama stečenim volontiranjem Savjet mladih informirat će javnost odnosno mlade o mogućnosti da oni upravo i volontiranjem budu konkurentniji u sustavu obrazovanja i na tržištu rada.

Savjet mladih kao i do sada u svom radu organizirati će i obilježavati međunarodne dane koje su izričito povezani s mladima. Kroz radionice, okrugle stolove pa i aktivnosti u suradnji s udrugama po gradovima i općinama naše Županije mladim ljudima pokušat će se na zanimljiv način približiti aktualne teme za mlade.

Savjet mladih posebnu važnost obratit će na obilježavanje Međunarodnog dana mladih te će se povodom toga organizirati zanimljivi događaji za mlade na području Županije.

***Predsjednica Savjeta mladih
Splitsko-dalmatinske županije***

Iva Barun

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
S AV J E T M L A D I H

Na temelju članka 16. Zakona o savjetima mladih („Narodne novine“, broj 41/14) i članka 27. Odluke o osnivanju Županijskog savjeta mladih Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 9/14), Savjet mladih Splitsko-dalmatinske županije na sjednici održanoj 23. studenoga 2017. donio je:

FINANCIJSKI PLAN
SAVJETA MLADIH SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE
ZA 2018. GODINU

PRIHODI \ PRIMICI	
Splitsko - dalmatinska županija	81.000,00 kn
UKUPNO	81.000,00 kn
VRSTA RASHODA / IZDATAKA	PLANIRANO
Savjet mladih Splitsko-dalmatinske županije	81.000,00 kn
Rashodi za materijal i energiju	2.000,00 kn
Rashodi za usluge	42.000,00 kn
Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	30.000,00 kn
Ostali nespomenuti troškovi poslovanja	7.000,00 kn

**Predsjednica Savjeta mladih
Splitsko-dalmatinske županije**

Iva Barun